

РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ «СКУЛЬПТУРА» В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ

КУБРИШ Н. Р., ОЛЕСЬКО Л. І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

У навчальному процесі при підготовці майбутніх фахівців в галузі архітектури навчання мистецтву скульптури як початкового етапу формування і розвитку конструктивно-просторового і художньо-творчого мислення, розуміння принципів архітектоники, формоутворення і художньої стилізації, творчої діяльності, актуально і необхідно. У зв'язку з цим з'явилася об'єктивна потреба в осмисленні специфіки навчання скульптурі майбутніх архітекторів, в розробці методик і базових навчальних програм з урахуванням особливостей підготовки даних фахівців, а також пошук ефективних форм і методів, заснованих на взаємодії педагогічних традицій і сучасних напрямків в мистецтві, необхідних в підготовці професійно грамотного і художньо освіченого архітектора. Аналіз теорії і практики викладання скульптури в вузах України архітектурно-художнього профілю дозволяє констатувати, що розроблені навчально-методичні посібники з даної дисципліни орієнтовані переважно для студентів за напрямом підготовки «Образотворче мистецтво». До теперішнього часу не визначено місце і роль дисципліни «Скульптура» в системі професійної підготовки майбутніх архітекторів, немає моделі навчання і спеціальних навчальних програм з даного курсу, які були б узгоджені з блоком фахових дисциплін за напрямом підготовки «Архітектура».

В існуючих навчально-методичних посібниках з дисципліни «Скульптура» мало уваги приділяється таким темам, як зображення і стилізація квітів, тварин, птахів, міфологічних персонажів, які складають змістовну і сюжетну основу в декоративно-монументальному оформленні інтер'єрів і фасадів будівель і споруд. Отже, дані навчально-методичні посібники не враховують специфіку формування знань, засобів вираження, прийомів, умінь і навичок необхідних майбутньому архітектору по даному виду мистецтва, яке грає важливу роль в історичному та сучасному процесі формування архітектурно-художнього середовища міста. Скульптура являє собою комплексну дисципліну пов'язану з формуванням у майбутніх архітекторів вміння відчувати форму і пропорції, розвиває просторово-конструктивне мислення, почуття пластики, гармонії і художній смак, удосконалює здібності і прийоми стилізації при створенні архітектурно-декоративних композицій. Роль монументальної і декоративної скульптури, що має важливе значення в

створенні художньо-естетичного образу міста, повинна бути усвідомлена на сучасному проектному рівні архітектурного процесу. Розробка концепції художньої інтеграції є актуальною для новітньої архітектури і культури в цілому як шлях вирішення фундаментальної проблеми втрати художньо-естетичних якостей сучасного архітектурного середовища. Отже, пріоритетною метою сучасної архітектурної освіти є формування не тільки професійно компетентних фахівців, а розвиток загальнокультурного і художньо-естетичного рівня, творчого потенціалу особистості, що вільно володіє різними видами образотворчого мистецтва.

Навчання скульптурі майбутніх архітекторів стане ефективніше, за умови дотримання наступних чинників:

- розробка навчальної програми дисципліни «Скульптура» з урахуванням специфіки та особливостей професійної діяльності майбутніх архітекторів;
- взаємозв'язок навчальної програми дисципліни «Скульптура» з іншими навчальними програмами професійно спрямованих дисциплін, а саме «Рисунок», «Об'ємно-просторова композиція», «Архітектурне проектування», «Архітектурна композиція», «Історія образотворчого мистецтва», «Дизайн архітектурного середовища»;
- навчальні завдання по скульптурі повинні розроблятися на поєднанні основ реалістичного зображення і особливостей декоративної стилізації (формоутворення);
- розробка навчальних завдань для самостійної творчої діяльності студентів в області скульптури з обов'язковою «прив'язкою» до архітектурної площини або простору;
- активний пошук студентами нових засобів і форм вираження творчої ідеї за допомогою синтезу скульптури і архітектури;
- створення навчально-методичного комплексу, що включає наочні посібники, таблиці і альбоми за темами навчальних завдань.
- вивчення особливостей синтезу образотворчих мистецтв в просторі архітектури.

Таким чином, розроблена навчальна програма дисципліни «Скульптура» на кафедрі рисунка, живопису та архітектурної графіки, в якій частково були передбачені вище зазначені фактори, дозволила виробити ефективні форми і методи навчання скульптурі студентів з урахуванням професійної направленості при вирішенні художньо-образних задач, створенні об'ємних і рельєфних скульптурних композицій. Професійне володіння студентами техніками, прийомами і художніми виразними засобами мистецтва

скульптури – це один із ступенів підготовки до самостійної архітектурної творчості.